

اخلاق از نظر قرآن

(۱)

- ۱ - فقر اخلاقی .
- ۲ - دنیا در پر نگاه سقوط .
- ۳ - زنك خطر .
- ۴ - يك اشتباه بزرگ .
- ۵ - یگانه راه نجات .
- ۶ - اخلاق یعنی چه و علم اخلاق چیست ؟
- ۷ - روش اخلاقی قرآن .
- ۸ - اشتباه مستشرقین

۱ - فقر اخلاقی .

انقلاب صنعتی و پیشرفتهای مادی بشر را در جهان تازه و زندگی نوینی وارد کرد و توانست بخود ببالد و بگوید این منم که با نیروی خرد و دانش پرده از اسرار طبیعت عقب زد و از آنها بهره برداری کرده ام من بودم که مرکب خود را از حیوان بطیاره، و چراغ خویش را از شمع به برق مبدل ساختم و اکنون میخواهم بکرات بالا پرواز کنم .

گرچه بشر توانست در راه تکامل خویش قدمهایی بردارد و بسیاری از مشکلات زندگی مادی خود را حل کند، ولی بدون تردید بهمان اندازه که انسان در مادیت پیشرفت کرده و باغور و بخود میبالد، از نظر معنویت و اخلاق عقب رفته است. اگر میتواند ادعا کند که از نظر مادی تا اندازه‌ی خود را بی نیاز کرده است، هرگز نمیتواند منکر شود که فقر اخلاقی هستی او را تهدید میکند .

ناگفته پیداست که مادیت فقط نمیتواند یک زندگی بتمام معنی سعادت مندانه

برای انسان بوجود آورد و اگر ایمان و اصول اخلاقی با آن توأم نگردد چندین مرتبه پیش از آنچه فائده دارد خطرناکتر است.

آری همان نیروی اتم بجای اینکه در راه آسایش انسان بکار رود در راه نابودی او مصرف میشود و همان مطبوعات و سینما و تلویزیون در عوض اینکه برای تنویر افکار و هدایت جامعه و آموزش فضائل اخلاقی و تربیتی بکار رود در راه تبلیغات مسموم و اشاعه فحشا و فساد از آنها استفاده میشود.

۲ - دنیا در پرستگاه سقوط

دنیای امروز در وضع اسفناکی قرار گرفته و کم کم دارد اصلاح و کنترل آن از دست همه خارج میشود.

مفاسد جوانان و انحرافات اخلاقی و تربیتی و نابسامانیهای آنان عموم طبقات بویژه دانشمندان جامعه شناس را بو حشت انداخته و آینده تاریکی را برای بشر پیش بینی میکنند.

انحرافات جنسی و شیوع فحشاء وضع شگفت انگیزی بوجود آورده و آمار اطفال نامشروع و سرراهی بطور سرسام آور بالا میرود چنانکه در امریکه ده میلیون (۱۰۰۰۰۰۰۰) طفل غیر مشروع وجود دارد (۱) در همین کشور خودمان (ایران) طبق آمار مسئولین شیرخوار گاه، اطفال سرراهی در ۵ سال اخیر ۱۴ برابر شده است (۲)

آما جنایات و پرونده ها نیز هر روز در افزایش است. مطابق آماری که تسلیم وزارت داد گستری شد در سال گذشته یک میلیون و سی شش هزار و پانصد و نوزده (۱۹۵۳۶۵۱۹) پرونده در نقاط مختلف کشور تشکیل شده است (۳) آمار طلاق و متلاشی شدن کانونهای مقدس خانواده ها هر روز در تزايد است در ایالت کالیفرنیا که مرکز ستاره های سینما است در مقابل ۸۷۲۴۵۲ ازدواج ۴۲۴۷۱ طلاق واقع شده است یعنی نسبت طلاق با ازدواج قریب یک دوم است (۴) در ایران آمار چهار ساله اخیر نشان میدهد که تعداد ۱۳۷۲۴۷ طلاق در

(۱) مطابق آمار مجله ویسپرد

(۲) کیهان شماره ۶۲۱۵

(۳) کیهان و اطلاعات ۱۳۴۳۴۲۹

(۴) مجله خواندنیها سال ۱۹ شماره ۴۹

سال ۱۳۳۹، به ۲۸۰۰۰۰ در سال ۱۳۴۲ افزایش یافته است و مطابق آمار ۵۰ دفتر-
خانه در دو سال اخیر خانواده‌هایی که از هم پاشیده‌اند ۱۲ درصد افزایش یافته
است (۱).

مطبوعات نیز بیشترشان در وضع شرم‌آوری قرار گرفته‌اند آنها بجای این
که مردم را با اصول اخلاقی و تربیتی آشنا کنند و از مفاسد و انحرافات اجتماع انتقاد
نمایند خود مروج فحشا و فساد شده مشروبات الکلی را برای بعضی از مردم از
شیر مادر هم گوارا تر معرفی میکنند و از نشر عکسهای منافی عفت و مطالب گمراه-
کننده خودداری نمیکنند عذر آنها هم اینست که اگر چنین نباشیم مردم نمیخرند!
راستی آیا این حرف عقلایی و منطقی است آیا منظور فقط خردن و فروختن
و جمع ثروت است، هر چند هزاران نکبت و ضررهای خانمانسوز همراه داشته
باشد؟ آیا اگر روزی جمعیتی راه انحراف را در پیش گرفت و آلوده به گناه و فساد
شد کسانیکه منصب رهبری افکار و هدایت آنها را دارند باید باین آلودگی کمک
کنند و بیشتر این جمعیت را سقوط دهند؟!

آیا وظیفه مطبوعات در اجتماع همین است که این آقایان در پیش گرفته‌اند
و چنانچه بنا باشد همین چند ماده خشک قانون مطبوعات در حق آنها اجرا شود
نیاید تمام این مطبوعات بازاری را تعطیل کرد؟!

وضع اسفناک و خراب سینماها هم که نیازی به توضیح ندارد که راستی معلوم
نیست دست مردم و سازمانها تا کجا می‌خواهد این خرابه جفدنشین (ایران) را
ویران تر از ویران کنند و ما را در منجلاب شهوت غرق و نابود سازد.

۳- زنگ خطر

همانطوریکه توسعه فرهنگ بمعنی صحیح (تعلیم و تربیت) دریکه اجتماع
نشانه پیشرفت آن از نظر اصول اخلاقی و تمدن است، همانطور توسعه فساد و
انحرافات جنسی، افزایش آمار جنایات؛ طلاق، انتحار؛ اطفال سرراهی، نمودار
عقب افتادگی و فقر اخلاقی است.

آمار گذشته بخوبی بما می‌فهماند که اجتماع بیش از همه چیز دچار فقر
اخلاقی شده و روز بروز هم توسعه پیدا میکند.

ما معتقدیم منشأ خرابی مطبوعات و آلودگی سینماها نیز خود مردم اند چه همین مطبوعات اند که میگویند ما اگر چنین نباشیم مشتری کمتر داریم و هزاران شماره از این مطبوعات را مردم در هر روز مانند آب خوشگوار مصرف میکنند .

جائیکه مردم تهران در یکماه ۲۵ میلیون تومان پول سینما بدهند و برای دیدن يك فيلم مضر ۴ تا ۵ ساعت وقت صرف کنند (۱) آیا میخواهید آنها در برنامه های خود تجدید نظر کنند و فاسد تر نشوند!

آری اینها همه نشانه فقر اخلاقی مردم است و توسعه این وضع اسفناک زنك خطری است که بصدا درآمده و اگر زمامداران اجتماع، فکری باین وضع نکنند ؛ در این راهیکه فعلا مردم در پیش گرفته و میروند نه تنها بکعبه نمیروند بلکه بترکستان هم نمیروند!

۴ - يك اشتباه بزرگ

بزرگترین اشتباهیکه سبب شد اجتماع ما باین روز سیاه دچار شود تقلید کورکورانه از غرب بود . گرچه پایه گذار تمدن و پیشرفت صنعت، بعضی از کشورهای خاور میانه بوده اند اما چون، مظاهر آن بیشتر از غرب ظاهر شد کشورهای شرق خود را باخته و تمام مفاخر ملی، فرهنگی و مذهبی و . خود را کنار گذاشته چشم بغرب دوختند و تصمیم گرفته اند همه چیز خود را با آنها تطبیق کنند .

غافل از اینکه مثلاً اگر بکنفر، نجار ماهری شد و در بونجره خوب میسازد این دلیل نمیشود که وی خیاط و میکائیک زبردستی نیز هست .

اگر غرب در صنعت پیشرفت کرده و ما نیازمندیهای صنعتی خود را از آنها میگیریم این مطلب نباید ما را وادار کند که اصول اخلاقی و تربیتی، فرهنگی و مذهبی و .. خویش را هم باید از آنها فرا گیریم .

آری غرب مذهب صحیح و روش اخلاقی خوب نداشت بلکه خود دچار خرافات و موهومات بود ما هم آنچه داشتیم کنار گذاشتیم و از آنها هم چیزی بدستمان نیامد لذا باین روز سیاه گرفتار شدیم .

کتاب مقدس (تورات و انجیل) آنان است که پرست از خرافات رهبران دینی آنها همان متولیان کلیسا هستند که قربانیان محکمه تفتیش عقائدشان

سرازی پنج میلیون (۵۰۰۰۰۰۰) در آورد که ۱۵۰۰۰ نفر آنها بجرم دانشمند بودن در آتش سوخته شدند (۱)

راستی اگر آنها اصول اخلاقی و مذهبی دارند چرا هنوز نتوانسته اند به بارزات خانمان سوز سفید و سیاه خاتمه دهند !! اگر آنان از اخلاق برخوردارند و روحی آرام دارند چرا مردم آمریکا در مدت یکسال ۲۵ میلیون قرض مسکن و خواب آور مصرف کرده اند ؟ (۲)

هر گاه آنها تمدن و تربیت صحیح دارند چرا در فرانسه در سال ۱۹۶۰ متجاوز از ۲۵۰۰۰ نفر دست به خودکشی زده اند ؟ (۳) و در آمریکا در هر یک دقیقه یک نفر انتحار میکند ؟ (۴)

اگر حقیقتاً آنها روشن فکر هستند چرا جمعیتی در میان آنها (آمریکا) بوجود آمده اند و «دهار» می پرستند . چندین مارقوی هیکل را داخل یک جعبه قرار داده بکلیسا می برند و اطراف آنها نیاایش میکنند و دست بدست میگردانند ؟ (۵) و چرا نخست وزیر یکی از کشورهای اروپا برای پیروزی در انتخابات بگربه شانس متوسل میشود و آنرا طلسم خود قرار میدهد که در تمام مبارزات انتخاباتی پیروز شود ؟ (۶)

آری غرب ؛ بی بندوباری در شهوات، مشروبات الکلی ؛ افسار گسیختگی بانوان ؛ موسیقی ورقص داشت ، ماهم همینها را بخوبی از آنها آموختیم و نزدیک است قدمهایی هم فراتر از خود آنها بگذاریم ، ولی از اخلاق خبری نیست.

۵ - تنها راه نجات

اکنون اگر خواسته باشیم از این پرتگاه سقوط و منجلا ب فساد رهایی یابیم نخست باید استقلال فکری پیدا کنیم و سپس درباره اصول اخلاقی و تربیتی

(۱) دائرة المعارف فرید وجدی ماده علم ص ۵۹۷

(۲) خواندنیها ۲۴ ر ۱۳۴۲

(۳) خواندنیها سال ۲۲ شماره ۴۸

(۴) خواندنیها سال ۲۲ شماره ۵۰

(۵) اطلاعات ۱۳۴۲ ر ۸۸

(۶) اطلاعات ۱۳۴۲ ر ۸۹

و مذهبی و فرهنگی خویش بیندیشیم که آیا راستی آنچه خود ما داریم ما را سعادتمند نمیکند؟ آیا آئین مقدس اسلام که با اعتراف دانشمندان سبب عظمت و تمدن غرب گردید و آنها را از جهالت نجات داد برای ما کافی نیست؟ آیا معارف تاریخی؛ اخلاقی، سیاسی، اقتصادی، علمی و... قرآن که ۱۴ قرن است بر قسمت مهمی از جهان حکومت کرده و افکار دانشمندان را بخود جلب نموده که بی-اختیار آنرا ستوده‌اند ما را از این بدبختی‌ها نجات نمیدهد؟

آری اگر خواسته باشیم آب رفته باز بجوی آید و سعادت مادی و معنوی ما تأمین گردد باید برگردیم بطرف قرآن.

چنانکه رسول اکرم اسلام (ص) فرموده زمانیکه فتنه‌ها و گرفتاریها مانند پاره‌های تار یک شب تار شما رو آورد باید (برای سعادت خود) بقرآن پناه ببرید چه آن کم‌کم سودمند و وسیله خوبی است. مردمیکه قرآن را بر نامه عملی خود قرار دهند راه سعادت و بهشت را می‌پیمایند و کسانی که از قرآن روی گردانند بطرف گمراهی و دوزخ می‌روند قرآن راهنمای به‌ترین راه‌ها است. چراغهای فروزان هدایت و نور افکن حکمت‌ها در قرآن است، (۱)

راه‌چاره و نجات از این وضع مرگ بار فقط تمسک و توجه بقرآن است حقایق و معارف قرآن از جنبه‌های مختلف قابل توجه است، برداشتمندان است که با بیانات روشن و زبان روز آنها را در اختیار اجتماع و دنیای امروز قرار دهند. چنانکه قبلاً گفته شد جهان امروز بیش از هر چیز دچار فقر اخلاقی شده و از این رهگذر خسارات فراوان می‌برد. با این مقدمه لزوم بحث اخلاقی در این بخش روشن میگردد.

(دنباله دارد)

(۱) قال (ص) فاذا التیست علیکم الفتن کقطع اللیل المظلم فلیکم بالقرآن فانه شافع مشفع و ماحل مصدق من جعله امامه قاده الی الجنة و من جعله خلفه ساقه الی النار و هو الدلیل ، یندل علی خیر سبیل فیہ مصابیح الهدی و منار الحکم (مقدمه تفسیر المیزان صفحه ۱۰)